

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**In Divvm Hiob Brevissima, Iohannis Bvgenhagij Pomerani
Scholia, quibus ueteris tralationis nubila dispelluntur**

Bugenhagen, Johannes

Argentorati

VD16 B 9326

Capvt V. Voca ergo si est qui tibi respondeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36500

argumentum contra Hiob, cuius impietas iam quoque
 apparebat foris. De mane usque ad uesp. i. breui peri-
 bunt. Et quia nullus intelligit. s. ea quae dei sunt. Qui
 autem reliqui fuerint auferentur ex eis. s. impijs. Et
 non in sapientia morientur. i. absque cognitione dei.

C A P V T V.

Voca ergo si est qui tibi respondeat.

Voca ergo. Adhuc sunt uerba Eliphæ. Ex hebreo
 Clama nunc si sit exaudiens te. Et ad quem de sanctis
 facies te uertere? hoc est, ne unus quidem ex sanctis
 pijs exaudiet te uel respondebit tibi uidens impietatem
 tuam. Cur enim non contemneret pius homo, quem etiam
 deus contemnit? etiam si tibi iustus uidearis. Quisquis
 sanctus est abhorrebit ab errore tuo, et non potest tibi
 consentire nisi impius. Noli o Hiob indignari contra
 sermones ueritatis. Virum stultum interficiet etc,
 Ne mireris quod ego dure loquor contra tuam impietatem
 cum amicus sim. Non enim me aliud decet, ex pijs
 sum non ex impijs. Et quis piorum siue sanctorum in hoc
 te audiet uel respondebit tibi? Et non potius cum tua
 impietate te deseret et contemnet?

Propositiones in capitis interpretationem

Sanctorum inuocationem, ut hodie iactatur, hic Prop. I.
 probare non licet.

Consilium hoc, est Eliphæ seu irrisio siue ironia: II.
 Etsi

A N N O T A T.

- III. *Etsi sententias sanctas quandoq; proferat, consili-
um tamen eius non probatur.*
- IIII. *Tūc sancti non erant in cœlo nisi angelos cogites:*
- V. *Sanctos absolute, ego nescio in scripturis pro an-
gelis poni, sed pro sanctis hominibus.*
- Sancti* VI. *Sancti in scripturis dicuntur iusti, siue credentes
in terris. Psal. 15. Sanctis in terra eius. Et in Paul. San-
ctis qui sunt Romæ.*

*Virum stultum. i. ipsum iratum. Et parvulum. s.
in fide, hoc est, stultum. Invidia. s. sua. q. d. Noli ò Hi-
ob irasci. Ego uidi. s. quandoq;. Firma radice, id est
omnibus possessionibus huius mundi abundare. Meta-
phora ab arboribus. Maledixi pulchritudini eius, id
est, displicuit mihi eius prosperitas ut impia. Nā ego
scio talia esse ad damnationē. Longe fiēt filij eius à sa-
lute. i. non saluabūtur. Psal. 36. Semē impiorū peribit.*

*Et cōterentur) opprimuntur. In porta, in loco iu-
dicij, in iudicio. Vide Psal. 9. Qui eruat. s. filios. Mes-
sem) fruges uel bona. Famelicus. i. raptor. q. d. sicut
tibi ò Hiob accidit. Armatus) idem, Nihil in terra
sine causa fit) Hęc sententia generalis non habetur in
hebræo. Dolor. i. afflictio, labor, iniquitas. Nō egre-
diatur. s. sine causa. De humo nō egredietur dolor)
Non potest addi sine causa, quum sententia præcedēs
non sit in hebræo. Et nisi legas per interrogationem,
non intelligo, nec uideo cōuenire contextui, Putas ne
q. de hu-*

quod de humo non egredietur dolor? Quū ferē fiat ut alij ab alijs rapiant. Quū etiam homo nascatur ad laborem. Vel, Nihil in terra sine causa fit. Quia non egredietur de puluere iniquitas, & de terra nō germinabit adflictio. Sentiētia. Labor & adflictio non esset in terra nisi in eo esset homo. Quamobrem de precebor, hoc est, Et si tu Hiob me dedigneris audire, tamē ego corā deo iusta loquar. Qui dat pluuiā) illa promirabilibus ponit. Hic aut cognoscit Eliphaz deum ex uisibilibus istis, ad Roma. 1. Solet deprimere s. ut o Hiob te depreßit. Et mœrentes, id est, calamitosos.

Sospitate) sanitate. Qui dissipat cogitationes ma P sal. 145.
lignorum) Sicut in P sal. In eo die peribunt omnes cogitationes eorum. Qui dissipat s. ne possint hoc quod cogitauerūt implere. Qui apprehendit) 1. Corin. 3. Id est, deprehendit eos in malo consilio, sicut comprehenditur fur in furto. Per diem incurrent tenebras, id est, in ipsa luce nihil uidebunt, hoc est, Non intelligent etiam si aperta ueritas eis obijciatur. Egenum, id est, depressum. A gladio) Gladiū oris dicit, quem admodum in Psalmo: Lingua eorum gladius acutus. P sal. 56.

Violenti) oppressoris. Et spes egeno erit s. corā deo. Iniquitas aut contrahet os suū, Idem est quod in P sal. Et omnis iniquitas oppilabit os suum. Beatus homo qui corripitur à domino) Tu Hiob in corre P sal. 106.
ptione auges tibi damnationē, que tibi esset purgatio

B si patien

A N N O T A T.

si patienter ferres. Hoc autem uult concludi, Quia hoc non facis, ergo impius es. Et medetur) Sicut. 1. Reg. 2. Dominus ducit ad inferos & reducit. In sex tribulationibus liberabit te) In sex tribulationibus potes intelligere quae sequuntur. Et errat Eliphaz in hoc, quod ne ullam quidem spiritus tribulationem ponit, a qua eruat dominus. Sed externis solum inhaeret, ut uides in multis. Aut intellige, In sex tribulationibus. i. in multis & saepe liberabit te. Et in septima. i. tandem bono fine concludet.

In fame, id est, tempore famis, ut non moriaris fame.

A flagello linguae absconderis, id est, ne occidaris ab impiorum lingua, hoc est, concilium malorum non praeualebit aduersum te. Calamitatem scilicet quamcunque.

In uastitate. i. destructione, bello. Et fame ridebis) nihil curabis famem. Et bestias terrae non formidabis scilicet quia non nocebunt tibi. Sed cum lapidibus regionum pactum tuum, id est, etiam lapides tibi seruiunt uel afferent fructum. Hyperbole est, hoc est, omnia erunt tibi pacifica, etiam lapides, tantum abest ut bestiae, famem &c. tibi noceant. Tabernaculum tuum) domus tua.

Et uisitans, id est, intrans. Speciem. i. pulchritudinem. Species est pulchritudo domus, & accipitur pro ipsa suppellectili, & omni quod est in domo. Item pro uxore domus, sicut dixi Psal. 67. Et speciei domus diuiserit spolia. Item potes interpretari speciem tuam, id est, domum tuam. Sententia autem est. Uteris tuis absque peccato,

Species

peccato, & dabit hanc gratiã deus, ut non solum non indigeas alienis, sed ne cüpias quidẽ alterius uel bona uel rem. Hec omnia conueniũt sequentibus. Multiplex erit semen tuũ. i. multos habebis filios. Quasi herba terræ, sicut lilia agri s. pulchri erunt. Ingredieris in abundantia, id est, diues eris. Sed in Psal. 49. Diues non sumet omnia secum. Tempore suo, id est, post messem. Quod auditum s. iam à te. Mente diligenter pertracta s. quæ sint ista.

CAPVT VI.

Respondens autẽ Hiob dixit. Utinã

Utinã & c. q. d. Non sum mihi conscius, tamen deus nihil facit sine causa. Si percussit me propter peccatum, ut uos dicitis, neesse est peccatum esse grauissimum, quia sequuta est pœna grauissima. Grauior, id est, numerosior. Sagittæ, pœnæ. Grauiissima est angustia & ad desperationem uergens, ubi & ipse deus uidetur aduersari. Ebibit spiritũ meum, id est, ad desperationem uite usq; attigit. Nunquid rugiet ónager cum habuerit prædam, aut mugiet bos & c. Quæ omnia abundant, non querimur, Ita non erat mihi conquerendũ in prosperitate, sicut iam uos non conqueri potestis, quia non estis in afflictione. Quum uero incidimus in calamitatẽ, frustra nobis dicitur ut libenter feramus. Hoc est quod dicit: Aut poterit comedi insulsum.

B 2 sum.